

I стадія – складання проектів місцевого бюджету (початок року – листопад)

1

ВР, КМУ, Мінфін

Спілкування

Органи місцевого
самоврядування

- Прогноз основних макропоказників економічного та соціального розвитку
- Основні напрями бюджетної політики
- Особливості складання розрахунків до проектів бюджетів
- Розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів, методика їх визначення та інші показники – до 15 вересня
- Обсяги міжбюджетних трансфертів, текстові статті, що визначають особливості міжбюджетних відносин – до 27 листопада

- Аналіз соціально-економічного розвитку території
- Розроблення інструкції з підготовки бюджетних запитів
- Аналіз виконання місцевого бюджету за минулий рік
- Визначення втрат від надання пільг
- Прогноз показників доходів і видатків
- Розроблення й аналіз бюджетних запитів
- Капітальне бюджетування
- Укладання угод про об'єднання коштів відповідних бюджетів
- Внесення пропозицій до проекту бюджету
- Підготування проекту рішення про місцевий бюджет до розгляду

II стадія – розгляд та прийняття рішень про місцевий бюджет (листопад – грудень)

- Розгляд бюджетів галузевих управлінь (відділів)
- Висновки місцевого фінансового органу
- Громадські слухання
- Розгляд проекту бюджету в постійних комісіях місцевої ради
- Схвалення бюджету виконавчим комітетом місцевої ради або місцевою державною адміністрацією
- Затвердження бюджету місцевою радою
- Сприлюднення місцевого бюджету

III стадія – виконання бюджету (бюджетний період – 1 січня – 31 грудня)

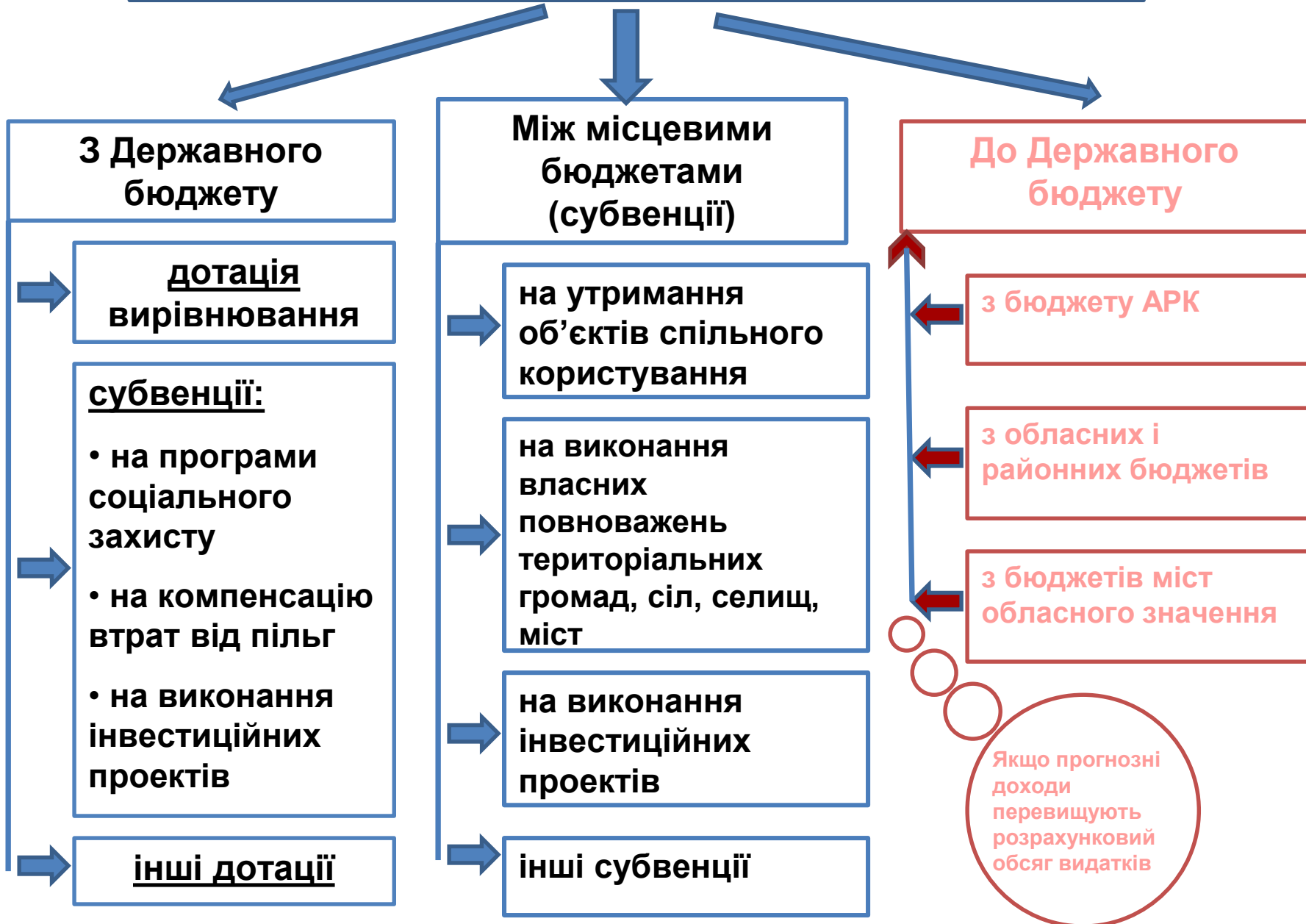
- Бюджетний розпис
- Кошторис бюджетних установ
- Казначейське обслуговування місцевих бюджетів
- Внесення змін до бюджетних призначень
- Ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання місцевих бюджетів
- Контроль за дотриманням бюджетного законодавства

IV стадія – звіт про виконання бюджетних рішень (січень – лютий наступного року)

- Підготування звіту, схвалення виконавчим комітетом ради
- Розгляд звіту в постійних комісіях ради
- Затвердження звіту відповідною радою

Міжбюджетні трансферти

3

Календар бюджетного процесу

4

Дії міської влади

Січень

Формування звітності про виконання місцевого бюджету за минулий рік. Доведення бюджетного фінансування до розпорядників коштів на поточний рік.

Лютий

Підготовка затвердження та публікація річного звіту про виконання міського бюджету.

Березень

Збір та подання Міністерству фінансів статистичної інформації розрахунку сум коштів, що надаються місцевим бюджетам з державного бюджету.

Квітень

Аналіз статистичної інформації, оцінка виконання бюджету за попередній бюджетний період. Управління бюджетними призначеннями поточного року.

Травень

Оцінка потреби у фінансових ресурсах і визначення пріоритетів на наступний бюджетний період, розробка загальних цілей і фінансової політики міста.

Дії громадських активістів

Дослідження затвердженого бюджету за попередній рік, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання.

Участь в публічному звіті про виконання бюджету міста та програми соціально-економічного розвитку міста за попередній період.

Участь в обговореннях та пріоретизації проблем з якими стикається громада, організованих з розпорядниками коштів на місцях.

Дії міської влади

Дії громадських активістів

Червень

Розробка та затвердження основних заходів по формуванню проекту бюджету на наступний рік відповідно до основних напрямів бюджетної політики, визначених Кабінетом Міністрів України.

Участь у громадських обговореннях, круглих столах, фокус-групах, для вироблення пріоритетів на наступний рік.

Липень

Розробка інструкцій щодо підготовки бюджетних запитів. Уточнення середньострокових показників розвитку міста.

Участь у розгляді бюджетних запитів головних розпорядників бюджетних коштів.

Серпень

Опрацювання спільно з Міністерством фінансів методики, особливостей розрахунків та інших положень, щодо формування міжбюджетних взаємовідносин на наступний бюджетний період.

Дії міської влади**Дії громадських активістів****Вересень**

Опрацювання розрахунків прогнозних сум коштів, що надаються місцевим бюджетам з державного бюджету, інших показників, ухвалених Кабінетом Міністрів. Опрацювання пропозицій щодо проекту місцевого бюджету, доведеного Міністерством фінансів.

Жовтень

Подання пропозицій Міністерству фінансів, Верховній Раді обсягів сум коштів, що надаються місцевим бюджетам з державного та інших показників на наступний рік. Розробка та підготовка розпорядниками коштів місцевих бюджетів запитів на фінансування.

Листопад

Аналіз бюджетних запитів і прийняття рішення щодо їх включення до проекту місцевого бюджету. Розробка проекту місцевого бюджету та підготовка його рішення у тижневий термін після ухвалення Верховною Радою закону про Державний бюджет України.

Зустріч з депутатами та посадовими особами виконавчих органів ради та обговорення програми соціально-економічного розвитку міста.

Підготовка заявок, пропозицій, рекомендацій до проекту бюджету міста.

Дії міської влади

Дії громадських активістів

Затвердження міського, районних бюджетів не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування закону про Державний бюджет України.

Оприлюднення рішення про місцевий бюджет не пізніше 10 днів з дня його прийняття.

Складання розпису доходів і видатків місцевих бюджетів.

Складання кошторисів бюджетних установ.

Участь в публічній доповіді начальника фіну правління та голови постійної комісії з питань бюджету і фінансів про проект рішення про бюджет міста.

Грудень

Утримання міської інфраструктури (вода, тепло, прибирання, транспорт, утримання житла, доріг і т.д.) теж потребує бюджетних ресурсів.

Сьогодні в Україні на утримання міської інфраструктури передбачено на 1 людину 28 євро, а у Словаччині – 192 євро, у Латвії – 231 євро, у Польщі – 305 євро (це при тому, що вони перед вступом до Євросоюзу повністю оновили основні фонди). З таким обсягом фінансування, як в Україні – оновити основні фонди міст можна через 60 років.

На нашу думку, щоб запобігти катастрофі у містах, необхідно збільшити фінансовий ресурс на утримання інфраструктури міст на 35 млрд.грн., що в результаті буде становити – 80 євро на 1 особу. Хоча це майже у 4 рази менше, ніж у Польщі, проте громадяни відчують, що податки, які вони платять, реально працюють на них.

Ресурси на реалізацію заходів з децентралізації можна отримати з коштів, закладених на фінансування цільових державних програм - 34,6 млрд.грн. та субвенцій – 11,8 млрд.грн.

КОНЦЕПЦІЯ Мінфіну Загальні положення

9

1. Поділ на кошики (I та II) трансформується в єдине джерело.
2. Мінфін не визначатиме індикативні показники і не доводитиме їх до місцевих бюджетів.
3. Скасовується, як інструмент бюджетної підтримки – надання середньострокових позик.

Джерела доходів міського бюджету

1. Власні доходи.
2. Закріплені доходи – встановлення стабільних і довгострокових правил закріплених доходів та відсотків зарахування загальнодержавних податків (**35 %-60 % ПДФО**; **10% - податку на прибуток**).
3. Базова дотація (вирівнювання дохідної спроможності).
4. Освітні та медична субвенції.

Інше

1. Передається функція від ОМС до терит. підрозділів Мінсоцполітики (що будуть утворені) з виплат допомоги сім'ям з дітьми та малозабезпеченим сім'ям.
2. Енергосубвенції і пільговий проїзд – на старій основі.
3. Відмова від клірингових розрахунків – перехід на грошові розрахунки.
4. Альтернатива казначейству – 10 найбільших банків.

Пропозиції щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України

1
0

Діюча
редакція

Редакція, що пропонується

Пояснення

Запропоновану зміну до статті 13 вилучити текст:

«3. У статті 13:

а) частину четверту доповнити абзацом такого змісту:

«Якщо відповідно до закону або рішення уповноваженого органу управління бюджетна установа зараховує (акумулює) власні надходження та їх використовує на рахунках, відкритих в установах банків (крім розміщення коштів на депозитах, поточних рахунках іноземних банків закордонних дипломатичних установ України та розрахунків з бюджетом), така установа втрачає статус бюджетної установи, а порядок фінансового забезпечення надання послуг таким суб'єктом господарювання за рахунок бюджетних коштів визначається Кабінетом Міністрів України»

Втрачається суть поняття бюджетної установи та власних надходжень бюджетних установ.

Суперечить частині другій статті 78 проекту:

«За рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради при виконанні місцевих бюджетів обслуговування бюджетних коштів в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ може здійснюватися установами банків».

У частині другій статті 29 (Склад доходів Державного бюджету України) Бюджетного кодексу України вилучити пункт «1¹) податок на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів, нарахованих у вигляді процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок, проценти на вклад (депозит) члена кредитної спілки у кредитній спілці, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України;»

та передбачити такі надходження у статті 64 («Склад доходів бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад»)

Збільшить дохідну частину місцевих бюджетів за рахунок доходів громадян відповідної території.

Стаття 56. Ведення бухгалтерського обліку виконання Державного бюджету України

3. Завдання та функціональні обов'язки бухгалтерських служб, повноваження керівника бухгалтерської служби у бюджетних установах - головного бухгалтера та вимоги щодо його професійно-кваліфікаційного рівня визначаються Кабінетом Міністрів України.

Призначення та звільнення головного бухгалтера бюджетної установи здійснюються за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, відповідно до законодавства про працю з урахуванням типових професійно-кваліфікаційних характеристик головного бухгалтера бюджетної установи, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 56. Ведення бухгалтерського обліку виконання Державного бюджету України

3. Завдання та функціональні обов'язки бухгалтерських служб, повноваження керівника бухгалтерської служби у бюджетних установах - головного бухгалтера та вимоги щодо його професійно-кваліфікаційного рівня визначаються Кабінетом Міністрів України.

Призначення та звільнення головного бухгалтера бюджетної установи здійснюються відповідно до законодавства про працю з урахуванням типових професійно-кваліфікаційних характеристик головного бухгалтера бюджетної установи, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до статті 56 Бюджетного кодексу України, якою визначено ведення бухгалтерського обліку виконання Державного бюджету України, призначення та звільнення головного бухгалтера бюджетної установи здійснюються за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, відповідно до законодавства про працю з урахуванням типових професійно-кваліфікаційних характеристик головного бухгалтера бюджетної установи, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Згідно з статтею 78 цього кодексу ведення бухгалтерського обліку виконання місцевих бюджетів та порядок закриття рахунків місцевих бюджетів після закінчення бюджетного періоду здійснюються з урахуванням положень статей 56 і 57 цього Кодексу.

Однак наказом Міністерства фінансів України від 21.02.2011 № 214 затверджено Порядок звільнення з посади та призначення на посаду головного бухгалтера бюджетної установи, який поширюється і на установи, які утримуються з місцевих бюджетів.

Це порушує права керівників бюджетних установ приймати рішення при призначенні головного бухгалтера і приводить до неприкритої корупції.

«Стаття 103² Освітня субвенція

Частину 4 викласти в такій редакції:

4. Залишки коштів за субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді на оновлення матеріально-технічної бази та утримання навчальних закладів, зазначених у частині першій цієї статті.

Доповнити частиною 5

5. Забороняється планувати та здійснювати з місцевого бюджету оплату поточних видатків навчальних закладів, зазначених у частині першій цієї статті, крім випадків, коли такі видатки здійснюються за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету.

На сьогоднішній день розрахункові показники видатків 1 кошика не перекривала всі делеговані видатки (враховуючи, звичайно, і доходи першого кошика).

Місцеві бюджети вимушені були поповнювати те, що необхідно витратити на делеговані повноваження, за рахунок інших доходів, які повинні були йти на оновлення об'єктів інфраструктури міста. І юридично претензій до держави пред'явити було неможливо.

Субвенції підуть не в загальний котел, в якому вони розчиняються, а на окремий субвенційний рахунок.

Тому, при прорахунку держави, чітко буде видно, яку суму недофінансовано, і юридичні претензії можна буде чітко зафіксувати. Це і передбачено змінами до Бюджетного кодексу.

Крок зроблений, але не повністю. Слід поставити запобіжник, який би унеможливив передачу коштів із доходів місцевих бюджетів на видатки, які передбачені субвенціями.

Тим більше, що зміцнення матеріально-технічної бази таких установ буде здійснюватись за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Стаття 103⁴. Медична субвенція

Доповнити частиною 5

5. Забороняється планувати та здійснювати з місцевого бюджету оплату поточних видатків медичних закладів, крім випадків, коли такі видатки здійснюються за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету.

Стаття 116. Порушення бюджетного законодавства

1. Порушенням бюджетного законодавства визнається порушення учасником бюджетного процесу встановлених цим Кодексом чи іншим бюджетним законодавством норм щодо складання, розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету та звітування про його виконання, а саме:

Стаття 116. Порушення бюджетного законодавства

1. Порушенням бюджетного законодавства визнається порушення учасником бюджетного процесу встановлених цим Кодексом чи іншим бюджетним законодавством норм щодо складання, розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету та звітування про його виконання, а саме:

Доповнити пунктами:

10-1) використання коштів єдиного казначейського рахунку, що надійшли до місцевих бюджетів на покриття витрат Державного бюджету України;

10-2) порушення терміну виконання платіжних доручень розпорядників коштів державного бюджету та місцевих бюджетів при наявності коштів на їх рахунках;

Внесення вказаних порушень до статті 116 дасть можливість застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства

Стаття 117. Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства

1. За порушення бюджетного законодавства до учасників бюджетного процесу можуть застосовуватися такі заходи впливу:

Стаття 117. Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства

1. За порушення бюджетного законодавства до учасників бюджетного процесу можуть застосовуватися такі заходи впливу:

7-1) сплата пені до місцевого бюджету – застосовується за порушення бюджетного законодавства, визначеного пунктом 10-2 частини першої статті 116 цього Кодексу. У разі порушення органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, встановлених законодавством термінів виконання платіжного доручення розпорядника бюджетних коштів, він зобов'язаний сплатити місцевому бюджету штраф у розмірі від тридцяти до п'ятдесяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян та пеню у розмірі 0,1 відсотка суми простроченого платежу за кожен день прострочення.

Розпорядник бюджетних коштів має право на відшкодування органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, штрафних санкцій, застосованих до нього виконавцем робіт (послуг) за порушення термінів їх оплати з вини органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів;

Бюджетним законодавством України не передбачена матеріальна відповідальність органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, за вказані порушення.

Це призводить до невиконання зобов'язань розпорядників коштів перед надавачами послуг, утворення протермінованої заборгованості при наявності коштів на рахунках бюджетних установ.

За період 2012 - 10 місяців 14 року на штрафи, пені та інші виплати, пов'язані з невиконанням органами Державної казначейської служби платіжних доручень розпорядників коштів, з міського бюджету м.Львова зайво витрачено 70,0 тис.грн.

Стаття 123. Відповідальність органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів

1. Органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів несуть відповідальність за:

Стаття 123. Відповідальність органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів

1. Органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів несуть відповідальність за:

6) використання коштів єдиного казначейського рахунку, що надійшли до місцевих бюджетів, на покриття витрат Державного бюджету України;

7) порушення терміну виконання платіжних доручень розпорядників коштів державного бюджету та місцевих бюджетів.

Ресурс бюджету м. Львова

16

	2014 діюча система	2015 нова модель
Доходи Загальний фонд	1 538	1 574
+		
Доходи Спеціальний фонд	286	84
+		
Дотація вирівнювання	5	-
-		
Вилучення Реверсна дотація	-	- 120
+		
Нові трансферти Освітня і медична субвенція	-	917
↓		
РЕСУРС	1 829 млн.грн.	2 455 млн.грн.
Приріст		+ 626 (34,2%)

ГОЛОВНІ НАПРЯМИ ЗМІН

1
7

Скорочення кількості податків – з 22 до 9

ТРАНСФОРМУЮТЬСЯ : 13 подібних податків – у 5

- Акцизний податок
- Екологічний податок (з палива)
- Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію

Акцизний податок

- Збір за першу реєстрацію транспортного засобу
- Екологічний податок (крім палива)
- Збір за

Екологічний податок

- Плата за користування надрами
- Збір за користування радіочастотним ресурсом
- Збір за спеціальне

Рентна плата

- Податок на нерухоме майно
- Плата за землю

Податок на нерухоме майно

- Єдиний податок
- Фіксований сільськогосподарський податок

Єдиний податок

Розділ ПК

Види податків

III

1. Податок на прибуток підприємств

IV

2. Податок на доходи фізичних осіб

V

3. Податок на додану вартість

VI

4. Акцизний податок

VIII

5. Екологічний податок

IX

6. Рентна плата

XII

7. Податок на нерухоме майно

XIV

8. Єдиний податок

9. Мито

Місцеві податки

Податок на нерухоме майно

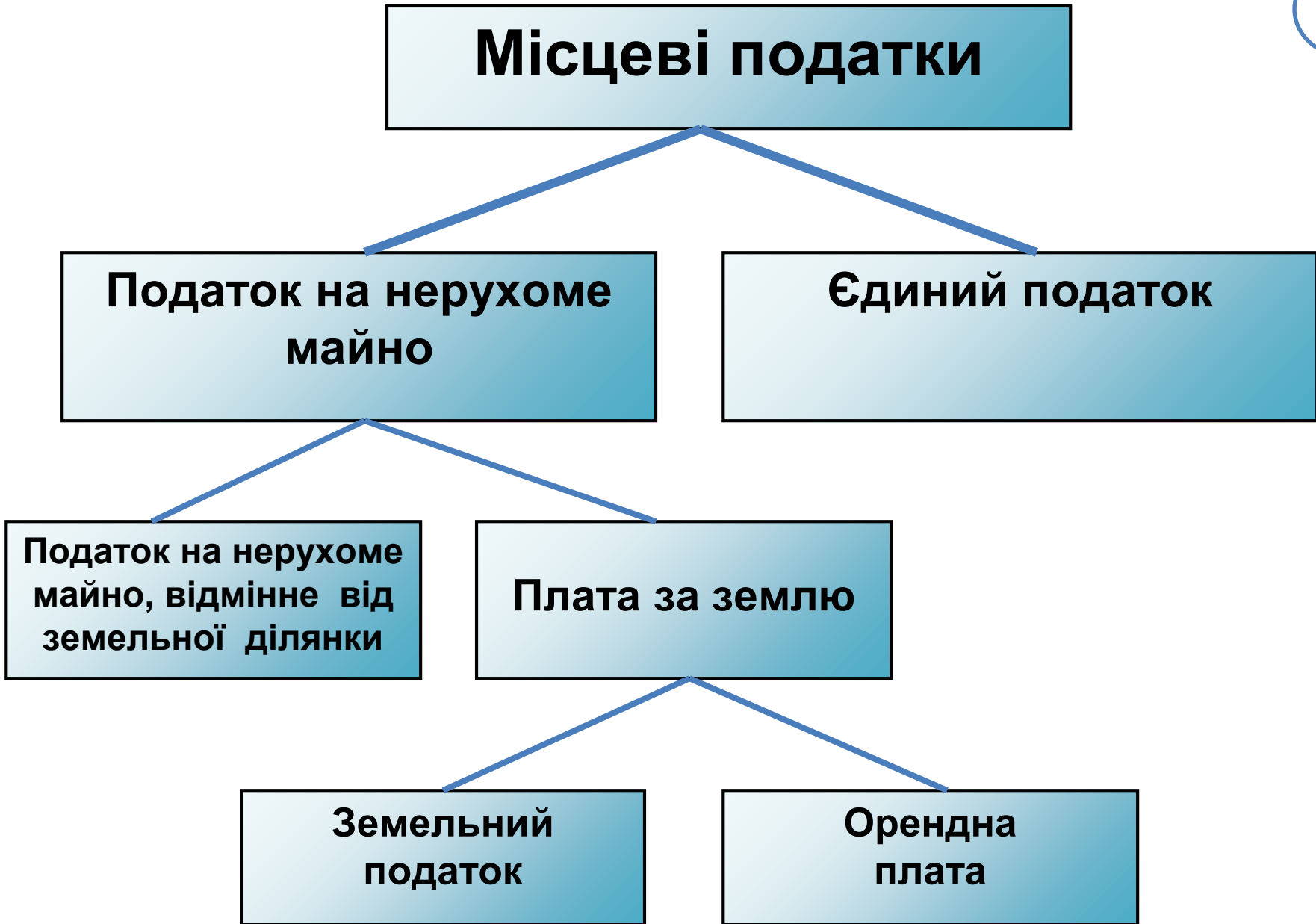
Єдиний податок

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Плата за землю

Земельний податок

Орендна плата

10.4

Установлення місцевих податків не передбачених цим Кодексом **забороняється**.

12.3.4

Рішення про встановлення місцевих податків офіційно оприлюднюється **до 15 липня** року, що передує бюджетному періоду.

В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

12.3.5

У разі, якщо Рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків, що є обов'язковими, такі податки справляються із застосуванням **мінімальної** ставки місцевих податків.

12.3.7

Не дозволяється встановлювати **індивідуальні** пільгові ставки місцевих податків для окремих юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців і фізичних осіб або **звільняти** їх від сплати таких податків.

12.4.3

До повноважень рад належить до початку наступного періоду прийняття рішень про встановлення місцевих податків, зміну їх розмірів та ставок, яке набирає чинності з початку бюджетного періоду.

12.5

Офіційно оприлюднене рішення про встановлення місцевих податків є нормативно-правовим актом з питань оподаткування місцевими податками, який набирає чинності з урахуванням строків, передбачених підпунктом **12.3.4**.

284

Органи місцевого самоврядування **до 25 грудня року**, що передує звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки рішення щодо ставок земельного податку та наданих пільг із сплати земельного податку.

266.4.1

Податок на нерухомість. Органи місцевого самоврядування **до 1 лютого поточного року** подають податківцям відомості стосовно наданих пільг податку на нерухомість